

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích, občanské sdružení**, se sídlem U Luhu 23, Brno, zast. Mgr. Luděkem Šikolou, advokátem, se sídlem Dvořákova 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 6, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2009, č. j. 11 Ca 241/2007 - 35,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2009, č. j. 11 Ca 241/2007 - 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 6. 2007, č. j. 18671/2007-84/478, podle § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), potvrdil postup Krajského úřadu Jihomoravského kraje při vyřizování žádosti o informace - intenzivní příprava R 43, bod c). V odůvodnění žalovaný uvedl, že žalobce podal dne 8. 1. 2007 žádost Krajskému úřadu Jihomoravského kraje o poskytnutí informací ve věci intenzivní přípravy R 43. Důvodem bylo vyjádření představitelky Jihomoravského kraje, které uvedla, že „poslední rozhodnutí jsou, že se bude pokračovat nebo se zahajovat intenzivní příprava od Kuřimi na sever, tzn. po hranici s Pardubickým krajem a je to z toho důvodu, že vlastně se brzdí první etapa.“. Ve zmíněné žádosti potom žalobce požadoval: a) kopie dokumentů: „posledních rozhodnutí“, o kterých hovořila radní Prochazková a která dokládají, že se „bude pokračovat nebo se zahajovat intenzivní příprava od Kuřimi na sever, tzn. po hranici s Pardubickým krajem“; b) veškerou korespondenci JMK a všech jeho orgánů s ŘSD, SFDI a MD týkající se R 43 za období od 1. 6. 2006, a to včetně korespondence emailové, zápisů/záznamů z jednání a osobně předaných dokumentů; c) sdělení, o jakou úroveň financování a z jakých zdrojů financování pro R 43 pro rok 2007 se jedná, a která reprezentuje onu zmíněnou intenzivní přípravu, a to jednotlivě pro všechny tři úseky R 43 v Jihomoravském kraji, a dále požadujeme předat kopie dokumentů, které dokládají, že se jedná o INTENZIVNÍ přípravu; d) požadujeme podat informaci, co znamená tvrzení „vlastně se brzdí první etapa“

a předat dokumenty, které tuto skutečnost dokládají. K bodu c) byl žalobci zaslán přípis ze dne 12. 1. 2007, č. j. JMK 2993/2007, „sdělení o odložení žádosti“, v němž byl tento bod žádosti podle § 14 odst. 5 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím odložen. V reakci na stížnost žalobce na postup krajského úřadu při vyřizování žádosti o informace žalovaný uvedl, že krajský úřad sdělil žalobci důvody, které ho vedly k odložení žádosti o informace pod bodem c). Povinný subjekt totiž uvedl, že není vlastníkem silnic I. třídy, rychlostních silnic a dálnic, a proto nezajišťuje financování výstavby. Kromě toho je informací obsah nebo jeho část zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 8. 2009, č. j. 11 Ca 241/2007 - 35, žalobu zamítl. Soud předně uvedl, že z tvrzení představitelky Jihomoravského kraje nelze učinit závěr, že to byl právě krajský úřad, který vydal „poslední rozhodnutí“. Představitelka Jihomoravského kraje podle soudu toliko obecně rekapitulovala stav, ve kterém se záležitost nacházela. Nebylo proto představeno žádné rozhodnutí žalovaného. Podle soudu mohou být určitým osobám známy, vedle informací vyplývajících z výkonu vlastní působnosti, i informace či poznatky o činnosti jiných orgánů. Povinný subjekt a žalovaný vycházeli z nedostatku působnosti k podání informace o bodu c) žádosti. Povinnost poskytnout požadované informace je podmíněna tím, zda jsou požadovány informace vztahující se k působnosti povinného subjektu, či nikoliv. Působnost, neboli rozsah předmětu činnosti, je dána právními předpisy, mezi něž v posuzovaném případě náleží především zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Navíc působnost je kategorií objektivní a není závislá na tom, zda povinný subjekt hodlá či nehodlá disponovat informacemi, nýbrž vyplývá z právních předpisů. Proto podle soudu nemůže být založena působnost na základě vyjádření představitele povinného subjektu v médiích.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) uvedl, že nesouhlasí s hodnocením učiněným soudem ohledně pojmu „informace vztahující se k působnosti povinného subjektu“. Podle názoru stěžovatele je působnost dána tím, že povinný subjekt požadovanými informacemi objektivně disponuje. Pokud povinný subjekt informacemi nedisponuje, je třeba vzít v potaz, zda těmito informacemi, s ohledem na vymezenou působnost, má či nemá disponovat. Pokud tedy existuje konkrétní rozhodnutí ve věci R 43, musí být určeno, jak bude financována realizace představovaných rozhodnutí. V dané věci lze tedy podle stěžovatele vyvodit působnost povinného subjektu s ohledem na rozsah informací, které má tento k dispozici. V této souvislosti stěžovatel odkázal na závěry judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 - 59), podle kterých k působnosti povinného subjektu se vztahují zpravidla všechny informace, které má objektivně k dispozici. Stěžovatel tak spatřuje nezákonnost napadeného rozsudku v tom, že soud restriktivně vyložil pojem „informace vztahující se k působnosti povinného subjektu“ a nepřiznal mu tak právo na informace, které má povinný subjekt k dispozici a s kterými povinný subjekt ve vyjádření ve vztahu k veřejnosti pracuje. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2009, č. j. 11 Ca 241/2007 - 35, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti námitku odpovídající § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze podat kasační stížnost z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel důvodnost této námitky spatřuje v nesprávném výkladu pojmu „informace vztahující se k působnosti povinného subjektu“, který je použit v § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Nejvyšší správní soud shledává tuto námitku důvodnou. Předně je třeba poznamenat, že stěžovatel svou žádostí o poskytnutí informací ze dne 8. 1. 2007 reagoval na výrok představitelky Jihomoravského kraje týkající se stavby silnice R 43. Z obsahu žádosti, která byla rozčleněna do dílčích požadavků uvedených pod body a) až d), přitom vyplývá, že stěžovatel měl snahu vytěžit z vyjádření pro média maximum informací. Nejvyšší správní soud uvádí, že žádostmi pod body a) a d) se zabývá ve věci sp. zn. 4 As 23/2010. V nyní posuzované věci jde o spor o výklad § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle něj „*povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.*“. Zcela konkrétně se však jedná o výklad pojmu „*informace vztahující se k působnosti*“. Povinný subjekt a žalovaný uvedli, že otázka financování silnice R 43 nespadá do působnosti povinného subjektu, neboť to je věcí vlastníka, kterým je v tomto případě stát. Proto je podle nich povinným subjektem Ředitelství silnic a dálnic, a nikoli Jihomoravský kraj. Tento závěr potvrdil i Městský soud v Praze, podle něhož je působnost povinného subjektu objektivní kategorií a je dána právními předpisy. Oproti tomu stěžovatel zastává názor, že rozhodující je, zda povinný subjekt požadovanými informacemi disponuje, což v posuzovaném případě bylo potvrzeno veřejným vyjádřením představitelky Jihomoravského kraje.

Nejvyšší správní soud uvádí, že nejprve je třeba vycházet toho, zda požadovaná informace objektivně existuje a povinný subjekt ji má k dispozici. Existence určité informace a její dispozice povinným subjektem totiž nasvědčuje tomu, že tato informace se vztahuje k působnosti povinného subjektu. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že orgány veřejné moci mají podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, a nikoliv pouze informace, ohledně nichž je působnost přímo dána. Proto pojem „*informace vztahující se k působnosti povinného subjektu*“ je širší a zahrnuje i případy, kdy určitá věc sice přímo nenáleží do působnosti povinného subjektu, nicméně s jeho zákonem vymezenou působností přímo či alespoň nepřímo souvisí. Proto pokud povinný subjekt s požadovanou informací disponuje, tak lze předpokládat, že tato informace se k jeho působnosti určitým způsobem vztahuje.

Uvedený závěr je v souladu i s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 - 59, www.nssoud.cz, podle něhož „*k působnosti povinného subjektu se tedy vztahují zpravidla všechny informace, které má objektivně k dispozici.*“. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku, na který lze v dané věci v podrobnostech blíže odkázat, dále uvedl, že „*povinný subjekt je povinen vykonávat svou činnost pouze v mezích a způsoby stanoveným zákonem a pokud v rámci své činnosti fyzicky disponuje některými informacemi, mělo by to být pouze v důsledku výkonu jeho zákonné povinnosti.*“. Obdobné závěry lze nalézt i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2009, č. j. 5 As 68/2008 - 60, www.nssoud.cz. Uvedená judikatura tedy vychází z toho, že určující je objektivní existence určité požadované informace, neboť povinný subjekt by měl mít zpravidla k dispozici pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti. Podle Nejvyššího správního soudu tedy vše, co má povinný subjekt k dispozici, se patrně vztahuje k jeho působnosti,

jinak by se nabízela otázka, k čemu jinému určité dokumenty a informace slouží a proč jsou povinným subjektem shromažďovány.

V souvislosti s ústavně zaručeným právem na informace je třeba vycházet z imperativu, že povinný subjekt je povinen poskytnout všechny informace, které má objektivně k dispozici, a to tím spíše, vztahují-li se k jeho působnosti, resp. pokud s jeho působností a posláním nejsou zcela v rozporu. Pokud tedy ve sféře povinného subjektu informace existují a jsou k dispozici, je třeba vycházet z domněnky, že se k jeho působnosti vztahují. Ostatně v konkrétním případě jde o působnost danou zejména zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Ačkoliv v případě územních samosprávných celků rozeznáváme působnost samostatnou a přenesenou, bezesporu lze dospět k závěru, že jakékoliv postupy týkající se plánování a stavby rychlostní silnice jsou v působnosti kraje. Ostatně podle § 14 odst. 1 zákona o krajích „*do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje.*“. Ačkoliv je zřejmé, že rychlostní silnice, jako je R 43, má význam také celostátní, tak nelze odhlížet i od jejího významu regionálního, tedy v daném případě krajského. Jakkoliv je věc financování či vlastnického práva primárně věcí státu a jeho příslušných složek, bezesporu se rovněž týká kraje, občanů kraje a jejich zájmů. Nejvyšší správní soud přitom nijak nezpochybnuje, že otázka financování rychlostní silnice nespadá přímo do působnosti povinného subjektu, kterým byl Jihomoravský kraj, potažmo jeho krajský úřad. Nicméně tato otázka se k působnosti kraje nepochybně vztahuje, takže pokud povinný subjekt takovými informacemi disponoval, musel je žadateli poskytnout.

Městský soud v Praze tedy pochybil, když dospěl k závěru o správnosti odložení žádosti o poskytnutí informace toliko na základě zjištění, že financování silnice R 43 je věcí jejího vlastníka, kterým je stát. Důvod kasační stížnosti je tak podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. dán a kasační stížnost je důvodná. Proto Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. V něm bude tento soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán výše uvedeným právním názorem. O nákladech řízení o této kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 věty první s. ř. s. Městský soud v Praze v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2010

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu